

Whistleblowing (ochrana oznamovatelů)

Naše organizace přijímá oznámení dle zákona na ochranu oznamovatelů. Níže najdete všechny oznamovací kanály spolu s popisem, jak oznámení podat a sledovat. S oznámením, které podáte, se může seznámit pouze příslušná osoba. Nikdo jiný nemá k oznámení přístup.

Ochrana oznamovatelů protiprávního jednání zjištěného v pracovním kontextu byla do 31.7.2023 upravena [Směrnici EU](#). Od 1.8.2023 je účinný [zákon č. 171/2023 Sb.](#), ze dne 2.6.2023 o ochraně oznamovatelů, kterým je zapracována výše uvedená směrnice do právního řádu České republiky.

V působnosti směrnice byly ve Správě hřbitovů města Brna, příspěvkové organizaci, zavedeny interní oznamovací systém, interní předpisy a příslušná osoba.

Účel právní úpravy

Smyslem je sjednotit pravidla ochrany osob oznamujících porušení právních předpisů v Evropské unii. Zákon upravuje podávání a postup posuzování oznámení o možném protiprávním jednání, podmínky poskytování ochrany oznamovatelů, definici a povinnosti povinných subjektů a působnost Ministerstva spravedlnosti ČR na úseku ochrany oznamovatelů.

Nejdůležitější pojmy

Povinný subjekt – organizace podléhající povinnostem podle zákona. Zde Správa hřbitovů města Brna, příspěvková organizace.

Oznamovatel – osoba, která má nárok na ochranu před odvetnými opatřeními dle zákona.

Příslušná osoba – v prostředí Správy hřbitovů města Brna, příspěvkové organizace, je to zaměstnanec, který přijímá a eviduje oznámení, komunikuje s oznamovatelem, provádí následná opatření a poskytuje zpětnou vazbu oznamovateli.

Dotčená osoba – ten, kdo se měl dopustit protiprávního jednání.

Vnitřní oznamovací systém (dále také „VOS“) – soubor postupů, dokumentace, technických a lidských zdrojů podílejících se na procesu ochrany oznamovatelů, evidenci a řešení oznámení. Tyto postupy zajišťují, aby ve všech fázích postupu byla chráněna totožnost každé oznamující osoby, dotčené osoby a třetích osob uvedených v oznámení, například svědků nebo oznamovatelovi pomáhajících kolegů.

Externí oznamovací systém – správcem tohoto systému je Ministerstvo spravedlnosti. Je určen pro oznamovatele, který nechce nebo nemůže využít interní oznamovací systém povinného subjektu. Ne každá právnická osoba je povinna mít interní oznamovací systém. Ve veřejné správě to dle zákona mohou být například obce s méně než 10 000 obyvateli.

Příslušná osoba

Ing. Alena Říhová

Telefon: +420 739 755 220

e-mail: rihova@hrbitovybrno.cz

Způsoby oznamování

Dle zákona umožňujeme odeslání oznámení všemi povinnými kanály, a to písemně, ústně a osobně.

1. písemně

- oznamovacím formulářem na odkaze www.nntb.cz/c/vi7iw1kr
- písemně na adresu Ing. Alena Říhová, Vídeňská 98, 639 00 Brno. Obálku označit „Neotvírat!“

2. ústně

Na telefonním čísle +420 739 755 220. Po vytočení můžete nahrát hlasový záznam, který odešlete stisknutím mřížky. Do SMS vám poté přijdou instrukce, kde můžete své oznámení dále sledovat a komunikovat s příslušnou osobou.

3. osobně

Nejpozději do 14 dní po domluvě na výše uvedených kontaktech.

Sledování oznámení

Oznámení lze sledovat na www.nntb.cz/c/vi7iw1kr po zadání unikátního klíče, který získáte po odeslání oznámení.

Ochrana osobních údajů

Příslušná osoba je povinna vést v elektronické podobě evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu:

- datum přijetí oznámení,
- jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
- shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li mu totožnost známa,
- datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Příslušná osoba je povinna uchovávat podle požadavků zákona oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení. Do evidence podle tohoto článku a k dokumentům souvisejícím s oznámením a k uchovávaným oznámením má přístup v případě oznámení podaných prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému pouze příslušná osoba.

Příslušná osoba neposkytuje nikomu, tedy ani povinnému subjektu (organizaci) osobní údaje, které při své činnosti shromáždí a povinný subjekt tyto osobní údaje nezpracovává. Výjimky může stanovit pouze zákon.

Jediným správcem údajů je příslušná osoba a oznamovali tak vůči němu zůstávají zachována práva na přístup k osobním údajům týkající se subjektu údajů, jejich opravu nebo výmaz, popřípadě omezení zpracování, a také právo vznést námitku proti zpracování, jakož i práva na přenositelnost údajů a právo podat stížnost u dozorového úřadu, kterým je Úřad pro ochranu osobních údajů.

Externí oznamovací kanál

Více podrobnosti o ochraně oznamovatelů a možnosti podat oznámení prostřednictvím externího oznamovacího systému najdete na <https://oznamovatel.justice.cz/>

Vyloučení

Povinný subjekt vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) Zákona na ochranu oznamovatelů.

Nejčastější dotazy

Jakým zákonem se řídí ochrana oznamovatelů v našem státě?

Do 17. 12. 2021 měla být transponována do právních systémů členských států SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Vzhledem k tomu, že nenabyl návrh zákona účinnosti, nastoupila tzv. přímá aplikovatelnost směrnice. Zákon č. 171/2023 Sb. ze dne 2. června 2023 o ochraně oznamovatelů je účinný od 1. 8. 2023.

Čeho se může oznámení týkat?

Zákon definuje nejen okruh oznamovatelů, ale i taxativně věcnou působnost. Vyjmenovává oblasti této působnosti v § 2. Jedná se o možné protiprávní jednání, které má znaky trestného činu, nebo znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, porušuje tento zákon, nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie spadající do oblasti působnosti aktů Unie konkretizované v § 2 odst. 1 písmene d) Zákona. Jedná se o jednání závažným způsobem ohrožující například veřejné finance, veřejné zdraví, ochranu životního prostředí, ochranu spotřebitele, bezpečnost výrobků, porušení unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory.

Co mohu jako oznamovatel dělat, když nemám důvěru v interní oznámení?

O důvěrnost systému oznamování a řešení oznámení se stará příslušná osoba, která je odpovědná za ochranu osobních údajů nejen oznamovatele, ale i dotčené osoby a třetích osob uvedených v oznámení. Oznamovatel, který přesto nemá důvěru v interní oznámení, může využít externí oznamovací systém a učinit oznámení prostřednictvím správce tohoto systému.

Mohu jako oznamovatel zveřejnit informace o protiprávním jednání prostřednictvím hromadných médií a vztahuje se na mě v takovém případě ochrana oznamovatele?

Ano, oznamovatel může prostřednictvím médií zveřejnit informace, například pokud nabude dojmu, že interní i externí oznamovací systém nesplnil svou úlohu. Nutno ovšem podotknout, že takový oznamovatel v případě nepravdivého oznámení může nést za svoje konání odpovědnost.

Mám jako oznamovatel strach z odvetných opatření zaměstnavatele, u kterého pracuje i moje manželka, vedených proti ní. Co mám dělat?

I rodinní příslušníci oznamovatele jsou chráněni právním řádem.

Mám strach, že se stanu cílem útoku kolegy, který si vymyslí nepravdivé oznámení.

Každé osobě, která v důsledku oznámení či zveřejnění nepřesných nebo zavádějících informací utrpí přímo či nepřímo újmu, by měla být zachována ochrana a prostředky nápravy, které jsou dostupné podle pravidel obecného vnitrostátního práva. Oznamovatel v takovém případě není chráněn v režimu Zákona a vystavuje se sankcím.

Jak mohu podat oznámení?

Doporučujeme použít webovou aplikaci, která umožňuje písemnou komunikaci, ale i nahrát přílohy v podobě dokumentů nebo hlasového oznámení. **Aplikace také umožňuje anonymní komunikaci. Tento druh oznámení ovšem nespadá pod zákon o ochraně oznamovatelů.** Z důvodů maximální důvěrnosti je aplikace provozována na prostředcích mimo infrastrukturu SHMB a zabezpečena souborem technických a organizačních opatření. K datům uloženým v této aplikaci má přístup pouze příslušná osoba. Tou je pověřenec pro ochranu osobních údajů a v případě dlouhodobější nepřítomnosti zástup. Zástup nevidí do jiných oznámení, než která mu byla přidělena v době zastupování.

Další možnosti komunikace jsou uvedeny v sekci Kanály pro oznámení.

Tip: pro skrytí identity volajícího použijte před vytáčené číslo u (T-mobile, O2, Vodafone) #31#. Na e-mail pište pouze obecné informace, například pokud vás zajímá, jak funguje webová aplikace tzv. etické linky, jak je zachována důvěrnost a anonymita nebo pokud si chcete domluvit schůzku i mimo areál Zoo Brno a stanice zájmových činností.